

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně senátu Lenky Kaniové a soudců Petra Pospíšila a Ivo Pospíšila v právní věci žalobce: **Y. K.**, zastoupený JUDr. Milanem Štembergem, advokátem se sídlem Cyrila Boudy 1444, Kladno, proti žalovanému: **Obvodní státní zastupitelství pro Prahu 7**, se sídlem Senovážné náměstí 995/1, Praha, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 5. 2024, č. j. 0 SPR 69/2024, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 28. 2. 2025, č. j. 17 A 79/2024 - 27,

t a k t o :

- I. Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 28. 2. 2025, č. j. 17 A 79/2024 - 27, **se zrušuje.**
- II. Rozhodnutí Obvodního státního zastupitelství pro Prahu 7 ze dne 28. 5. 2024, č. j. 0 SPR 69/2024, **se zrušuje** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- III. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení v celkové výši 22 363 Kč k rukám zástupce žalobce JUDr. Milana Štemberga, advokáta, do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] V projednávané věci se Nejvyšší správní soud zabýval způsobem soudního přezkumu rozhodnutí vydaného žalovaným podle § 28 zákona č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů. Soud přitom zcela navázal na své dřívější rozsudky týkající se téhož žalobce (ze dne 23. 6. 2025, č. j. 1 As 45/2025 - 41, a ze dne 16. 7. 2025, č. j. 1 As 46/2025 - 41).

[2] Žalobce opakovaně požádal dne 21. 5. 2024 žalovaného o sdělení informací o zpracování jeho osobních údajů dle § 28 zákona o zpracování osobních údajů žalovaným

a Policií České republiky včetně jejich organizačních složek v období od 8. 7. 2017 do dne podání žádosti. Zejména žádal sdělení informací o jeho sledování a monitorování ze strany bezpečnostních složek (jak vyplynulo z žaloby, žalobce měl být předmětem dřívějšího zájmu ze strany belgické a britské policie, který měl pokračovat i po jeho přesunu do České republiky prostřednictvím místních orgánů).

[3] V žalobou napadeném stručném rozhodnutí ze dne 28. 5. 2024 žalovaný odpověděl s odkazem na své předchozí vyrozumění ze dne 29. 1. 2024, sp. zn. 0 SPR 159/2023, že žalobcovy osobní údaje eviduje toliko ve věci vedené pod sp. zn. ZN 105/2020 v souvislosti s trestním oznámením podaným tehdejším zástupcem žalobce Mgr. Ing. Lukášem Vajdou (poznámka kasačního soudu: v tomto ohledu neodpovídá bod 12 napadeného rozsudku městského soudu obsahu správního spisu předloženého žalovaným).

[4] Žalobce podal proti rozhodnutí žalovaného žalobu. Tu však Městský soud v Praze zamítl rozsudkem ze dne 28. 2. 2025. Městský soud neshledal důvodnou námitku žalobce, že má dojít k přesunu důkazního břemene ohledně prokazování zpracování osobních údajů (bod 16 rozsudku městského soudu). Následně považoval důkazy poskytnuté žalobcem, které měly prokázat nepravdivost napadeného rozhodnutí ohledně nezpracovávání osobních údajů, za nedostatečné a spekulativní. Na tomto základě shledal, že žalobce neuplatnil žádné konkrétní a plausibilní důvody nezákonnosti rozhodnutí žalovaného (bod 17 rozsudku městského soudu).

II. Obsah kasační stížnosti a dalších podání účastníků

[5] Žalobce („stěžovatel“) napadl rozsudek městského soudu *kasační stížností*. Navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil jak rozsudek městského soudu, tak rozhodnutí žalovaného, a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

[6] Dle stěžovatele městský soud na projednávaný případ nesprávně aplikoval unijní právo a nezohlednil judikaturu Soudního dvora Evropské unie („SDEU“). Z nich totiž vyplývá, že se žalovaný měl výslovně zabývat tím, zda je napadené rozhodnutí založeno na výjimce podle § 28 odst. 3 zákona o zpracování osobních údajů. Městský soud však v důsledku nesprávného výkladu dostatečně neověřil tvrzení žalovaného o provedení náležité kontroly v jeho informačním systému. V souladu s unijním právem měl městský soud zjistit bližší informace o průběhu a výsledku ověřování informací u žalovaného, aby napadené rozhodnutí mohl řádně přezkoumat.

[7] Stěžovatel dále namítal nesprávné posouzení otázky rozložení důkazního břemene ve věcech týkajících se přístupu k osobním údajům zpracovávaným orgány veřejné moci. Bez ohledu na informační asymetrii účastníků řízení a v rozporu s judikaturou SDEU městský soud přenesl důkazní břemeno na stěžovatele coby subjekt údajů, čímž způsobil neúčinnost unijního práva na přístup k těmto informacím. Pro úspěšné napadení záporné odpovědi žalovaného nelze po stěžovateli požadovat, aby prokázal zpracování svých údajů žalovaným.

[8] Stěžovatel dále městskému soudu vytkl, že převzal dehonestující poznámky žalovaného vůči stěžovateli, čímž měl porušit svou nestrannost.

[9] Žalovaný ve *vyjádření ke kasační stížnosti* ze dne 27. 3. 2025 nad rámec již shora uvedeného toliko stručně dodal, že lustraci osoby žalobce provedl v informačním systému ISYZ a její výsledek žalobci poskytl. Žádné další údaje k jeho osobě neeviduje.

pokračování

[10] Stěžovatel v *replíce* ze dne 30. 4. 2025 rozvedl své předchozí argumenty týkající se rozporu postupu žalovaného s unijním a ústavním právem. V podstatě přitom pouze opětovně poukazoval na nesprávné rozložení důkazního břemene, informační asymetrii a potřebu účinného soudního přezkumu.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[11] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost je projednatelná. Následně přezkoumal rozsudek městského soudu v rozsahu důvodů uplatněných v kasační stížnosti, včetně důvodů, ke kterým je povinen přihlížet z úřední povinnosti [§ 109 odst. 3, 4 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní („s. ř. s.“)]. Kasační stížnost je **důvodná**.

[12] Jak již kasační soud předeslal v bodě 1 tohoto rozsudku, v této věci vychází ze svých nedávných rozsudků týkajících se téhož stěžovatele, v nichž řešil obdobný postup ze strany dalších pražských obvodních státních zastupitelství (rozsudky NSS č. j. 1 As 45/2025 - 41 a č. j. 1 As 46/2025 - 41). Dále proto východiska těchto rozhodnutí stručně shrnuje a aplikuje i na nyní posuzovaný spor.

[13] Subjekty údajů mají obecně právo na přístup k údajům, které o nich správce vede [čl. 14 směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/680 ze dne 27. dubna 2016, o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů příslušnými orgány za účelem prevence, vyšetřování, odhalování či stíhání trestných činů nebo výkonu trestů, o volném pohybu těchto údajů a o zrušení rámcového rozhodnutí Rady 2008/977/SVV, a § 28 odst. 1 zákona o zpracování osobních údajů].

[14] Negativní odpověď na žádost o přístup k osobním údajům (§ 28 a § 30 odst. 4 zákona o zpracování osobních údajů) má podle existující judikatury formu rozhodnutí podle § 65 s. ř. s. (viz bod 18 rozsudku NSS ze dne 18. 11. 2020, č. j. 4 Azs 246/2020-27, č. 4113/2021 Sb. NSS). Soudní přezkum takového rozhodnutí přitom vykazuje určitá specifika. Ta jsou dána tím, že „[p]okud by vyhověním žádosti nebo sdělením o nevyhovění žádosti, včetně odůvodnění, došlo k obrožení [zákonem předvídaných zájmů], spravující orgán informuje subjekt údajů stejně jako ty žadatele, jejichž osobní údaje nezpracovává“ (§ 28 odst. 3 zákona o zpracování osobních údajů).

[15] Negativní odpověď na žádost tedy, v důsledku tohoto oprávnění, může být výsledkem dvou rozdílných situací. Buď spravující orgán skutečně žádné údaje nezpracovává, anebo zpracování za účelem ochrany zákonem předvídaných zájmů popírá, tedy jeho odpověď neodpovídá skutečnosti. Žadatel se ovšem z odpovědi nedozví (a ani nemá dozvědět) nic o důvodech, které k negativní odpovědi vedly. Správní soudy pak přezkoumávají přímo prvostupňové rozhodnutí, jehož vydání nepředchází běžné správní řízení a které nemusí nutně obsahovat odůvodnění. Zároveň žalobci musí v žalobě tzv. „střílet naslepo“, jelikož sami neznají skutečný důvod negativní odpovědi (viz body 29 až 32 rozsudku NSS č. j. 1 As 45/2025 - 41).

[16] Za takové situace Nejvyšší správní soud shledal, že správní soud musí – obdobně jako při přezkumu rozhodnutí založeného na utajovaných informacích – převzít „odpovědnost za kontrolu zákonnosti postupu spravujícího orgánu, aniž by kladl na žadatele o informace nepřiměřený, ne-li přímo nesplnitelný požadavek spočívající v unesení důkazního břemene a břemene tvrzení“. Jedině tak mohou správní soudy, i na základě případně odděleně vedené dokumentace (§ 28 odst. 4 zákona o zpracování osobních údajů), ověřit zákonnost postupu správních orgánů, tedy zda spravující orgán skutečně žádné informace nezpracovává, anebo

zda využil výjimky podle § 28 odst. 3 zákona o zpracování osobních údajů a zda tak učinil oprávněně, tj. v souladu se zákonem stanovenými podmínkami (viz bod 34 rozsudku NSS č. j. 1 As 45/2025 - 41). Nutnost ověření legitimního účelu odepření informací a s tím související účinné soudní ochrany v tomto ohledu vyplývá i z unijního práva (rozsudek Soudního dvora EU ze dne 16. 11. 2023, C-333/22, *Ligue des droits humains*; viz body 36 až 38 rozsudku NSS č. j. 1 As 45/2025 - 41).

[17] V případě soudního přezkumu sdělení, že spravující orgán nezpracovává osobní údaje, tak platí, že na žadatele „nelze klást nesplnitelný požadavek, aby v řízení o žalobě proti rozhodnutí spravujícího orgánu předestřel argumenty, které jsou způsobilé zpochybnit správnost a pravdivost uvedeného rozhodnutí“, a je „úkolem soudu, aby za žalobce ověřil, zda si spravující orgán počínal v souladu se zákonem“. K tomu soud musí mít případně k dispozici dokumentaci předvídanou § 28 odst. 4 zákona o zpracování osobních údajů (viz bod 39 rozsudku NSS č. j. 1 As 45/2025 - 41).

[18] V projednávané věci se městský soud odmítl zabývat zákonností napadeného rozhodnutí s tím, že žalobce musí „v důsledku dispoziční zásady uvést konkrétní, a především plausibilní důvody, pro které považuje napadené rozhodnutí za nepravdivé, resp. nezákonné“, přičemž ten žádnou takovou relevantní argumentaci neposkytl (body 17 až 19 napadeného rozsudku). Ve světle výše uvedených východisek ovšem kasační soud považuje stěžovatelovu námitku vůči tomuto závěru městského soudu za důvodnou. S ohledem na specifickou právní situaci v případě žádostí o informace podle § 28 zákona o zpracování osobních údajů musí správní soudy ověřit zákonnost postupu žalovaného za žalobce, a to na základě řádně vedené a úplné dokumentace žalovaného. Napadený rozsudek je proto nezákonný.

[19] Nejvyšší správní soud zároveň zrušil i napadené rozhodnutí žalovaného, jelikož stejně jako v souvisejících předchozích věcech ani nyní předložený správní spis neobsahuje žádné podklady, které by dostačujícím způsobem umožňovaly ověřit správnost postupu žalovaného (viz body 44, 45 rozsudku NSS č. j. 1 As 45/2025 - 41). Z žádného podkladu předloženého žalovaným není patrné, zda jiné než sdělené údaje stěžovatele žalovaný skutečně nezpracovává, či zda využívá zákonnou výjimku a pouze navenek reaguje takovým způsobem, jako by je nezpracovával (§ 28 odst. 3 zákona o zpracování osobních údajů). Jak plyne z bodu 46 rozsudku NSS č. j. 1 As 45/2025 - 41, v prvním případě by tak mohly postačovat třeba i „stručné podklady prokazující, že spravující orgán osobní údaje neeviduje (např. výtisk z informačního systému svědčící o provedení lustrace s negativním výsledkem)“. Naopak v případě druhém je nezbytností založení oddělené části spisu nepřístupné žadateli, která by obsahovala dokumentaci k důvodům neposkytnutí informací ve smyslu § 28 odst. 4 zákona o zpracování osobních údajů. Nelze ovšem přistoupit na to, aby správní soud vycházel pouze z nepodloženého tvrzení žalovaného, že v dané věci se o využití zákonné výjimky nejedná (což v projednávané věci v zásadě plyne z vyjádření žalovaného). A právě v tomto ohledu bude muset žalovaný svůj postup v dalším řízení napravit.

[20] Na okraj kasační soud uvádí, že výtka stěžovatele ohledně dehonestujících vyjádření v bodě 7 napadeného rozsudku není opodstatněná. Žádné takové invektivy napadený rozsudek neobsahuje.

IV. Závěr a náklady řízení

[21] Nejvyšší správní soud shledal, že napadený rozsudek je nezákonný, jelikož městský soud vyžadoval po stěžovateli uvedení konkrétních námitek proti napadenému rozhodnutí, ačkoliv stěžovatel takové námitky uvádět nemusel. Bylo totiž naopak úkolem městského

pokračování

soudu – s ohledem na specifika vyřízení žádosti podle § 28 zákona o zpracování osobních údajů – aby ověřil zákonnost napadeného rozhodnutí na základě dokumentace, kterou má žalovaný povinnost vést a správnímu soudu při přezkumu zákonnosti předložit. Zároveň kasační soud shledal, že takový přezkum nebyl v projednávané věci možný, jelikož předložený správní spis neobsahuje potřebné podklady. Zrušil proto rovnou i napadené rozhodnutí žalovaného, neboť by totéž musel učinit i městský soud. V dalším řízení žalovaný vyřídí žádost stěžovatele takovým způsobem, aby správní soudy případně mohly ověřit zákonnost jeho postupu. To znamená, že v dokumentaci, kterou může případně vést odděleně a v režimu utajení (§ 28 odst. 4 zákona o zpracování osobních údajů), uvede a doloží skutečné důvody svého rozhodnutí, čímž umožní správním soudům přezkoumat, zda skutečně žádné osobní údaje stěžovatele nezpracovává, anebo zda oprávněně využil výjimky podle § 28 odst. 3 zákona o zpracování osobních údajů.

[22] Protože Nejvyšší správní soud dospěl k závěru o důvodnosti kasační stížnosti, zrušil podle § 110 odst. 1 s. ř. s. napadený rozsudek městského soudu. Současně zrušil i žalobou napadené rozhodnutí žalovaného, jelikož k tomuto postupu byl dán důvod již v řízení před městským soudem [§ 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s.]. V dalším řízení je žalovaný vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem v tomto rozsudku [§ 110 odst. 2 písm. a) ve spojení s § 78 odst. 5 s. ř. s.].

[23] Podle § 110 odst. 3 věty druhé s. ř. s. Nejvyšší správní soud zároveň rozhodl o náhradě nákladů řízení o žalobě a o kasační stížnosti. Žalobce měl ve věci plný úspěch, a proto mu podle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. náleží proti žalovanému právo na náhradu nákladů řízení, které důvodně vynaložil.

[24] Náklady řízení v první řadě tvoří odměna žalobcova advokáta a náhrada hotových výdajů, které soud stanovil podle § 35 odst. 2 s. ř. s. a vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif). Za právní služby poskytnuté přede dnem nabytí účinnosti novelizace advokátního tarifu provedené vyhláškou č. 258/2024 Sb. přísluší advokátovi odměna podle advokátního tarifu ve znění účinném do 31. 12. 2024 (čl. II vyhlášky č. 258/2024 Sb.)

[25] V případě řízení před městským soudem se jednalo o dva úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení, žaloba) ve výši 2 x 3 100 Kč a dva režijní paušály ve výši 2 x 300 Kč [§ 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a), d), § 13 odst. 1, 4 advokátního tarifu ve znění účinném do 31. 12. 2024], tedy celkem 6 800 Kč. Protože žalobcův advokát je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšují se náklady řízení o částku 1 428 Kč, odpovídající dani, kterou je advokát povinen z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (§ 57 odst. 2 s. ř. s.). Za úkon spočívající v podání repliky k vyjádření žalovaného ze dne 16. 12. 2024, doručené městskému soudu dne 21. 1. 2025, soud žalobci náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť jej nepovažoval za důvodně vynaložený náklad – replika nepřinesla pro věc nic nového, jednalo se pouze o zopakování již dříve uplatněné argumentace.

[26] Ohledně řízení o kasační stížnosti pak šlo o jeden úkon právní služby (kasační stížnost ze dne 12. 3. 2025) ve výši 1 x 4 620 Kč a jeden režijní paušál ve výši 1 x 450 Kč [§ 7, § 9 odst. 5, § 11 odst. 1 písm. d), § 13 odst. 1, 4 advokátního tarifu ve znění účinném od 1. 1. 2025], tedy celkem 5 070 Kč. Protože žalobcův advokát je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšují se náklady řízení o částku 1 065 Kč, odpovídající dani, kterou je advokát povinen z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona o dani z přidané hodnoty (§ 57 odst. 2 s. ř. s.). Za úkon spočívající v podání repliky k vyjádření

žalovaného ze dne 30. 4. 2025 soud žalobci náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť jej nepovažoval za důvodně vynaložený náklad – i v tomto případě se jednalo jen o kvantitativní rozhojnění již dříve tvrzeného bez většího přínosu pro právní diskurz.

[27] Žalobcovy náklady řízení dále tvoří jím zaplacené soudní poplatky v celkové výši 8 000 Kč (3 000 Kč za žalobu; 5 000 Kč za kasační stížnost).

[28] Celkem tedy soud žalobci vůči žalovanému přiznal náhradu nákladů ve výši 22 363 Kč. K jejímu zaplacení určil přiměřenou lhůtu.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. července 2025

Lenka Kaniová
předsedkyně senátu